ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

էջ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ

ԱՆԱՆԵԱՆ Հ. ՊՕՂՈՍ. – *Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի ձեռնադրութեան թուականը եւ պարագաները* (Շար.) 55

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Հ. ՆԵՐՍԷՍ. – *Մեր նախնեաց հաւատքը – Պատարագ վասն ննջեցելոց* (Շար.) 61

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՔԻՒՐՏԵԱՆ Յ. – *Մարտիրոս Ղրիմեցիի տաղերուն Քիւրտեան Հաւաքածոյի օրինակը* 65

ԳՐԱԿԱՆ

ԵՐԵՄԵԱՆ ԱՐԱՄ. – *Էջեր աշուղական գրականութիւնից – Աշուղ Առաքել Յարութիւնեան* 72

ԱՐՍԷՆ ԵՐԿԱԹ. – *Վանք* 89

— — — *Կամար* 89

ՃԱՆԱՇԵԱՆ Հ. ՄԵՍՐՈՊ. – *Ճառագայթներ կը քաղեմ* 90

— *Սաւառնակին մէջ* 90

— *Երջանկութիւն* 91

— *Յոյսի թիթեռներ* 92

ՍԱՊԵԱՆ ԱՐԱՄԱՅԻՍ. – *Արձագանգ մամլոյ* 93

ԼԵԶՈՒԱԿԱՆ

ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Հ. ՆԵՐՍԷՍ. – *Յոգոյս սրզման* 79

— *Ի սէր «Մեծասքանչ»ին* 100

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ

ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Հ. ՆԵՐՍԷՍ. – *Մայտա Ա. Մընտիկեանի գեղարուեստի տասնամեակը* 85

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

ՔԻՒՐՏԵԱՆ Յ. – Մարտիրոս Ղրիմեցի: *Ուսումնասիրութիւն եւ բնագրեր: Հրտ. Ա. Ա. Մարտիրոսեան* (Երեւան, 1958) . . 96

— Տաղագիրք (Խեւ) Յովհաննէս Թլկուրանցիի: *Հրտ. Ն. Եպսկ. Ծովական* (Երուսաղէմ, 1958) 97

— *ԺԵ դարի ձեռագրերի յիշատակարաններ: Կազմեց Լ. Ս. Խաչիկեան* (Երեւան, 1958) 98

SOMMAIRE

PAGE

HISTOIRE

ANANIAN P. PAUL — La date et les circonstances de l'Ordination de St. Grégoire l'Illuminateur (Suite) 55

RELIGION

DER NERSESSIAN P. NERSES — *La foi de nos ancêtres* - Messe de Requiem (Suite) 61

PHILOLOGIE

KURDIAN H. — Le manuscrit de la Collection Kurdian, contenant les poèmes de Martiros de Crimée 65

LITTERATURE

YEREMIAN ARAM — *Pages choisies de la littérature des trouvères* - Le troubadour Haroutioun Arakélian 72

ARSENE YERGATH — Le Couvent . . . 89

— — — Arc de Triomphe 89

DJANASHIAN P. MESROB — Je recueille des rayons 90

— — — En avion 90

— — — Félicité 91

— — — Papillons d'espoir 92

SERABIAN ARAMAIS — Echo de Presse . 93

LINGUISTIQUE

DER NERSESSIAN P. NERSES — Questions d'alternance vocalique en arménien . . 79

— — — Pour l'amour de la « *Toute Merveilleuse* » (langue arménienne) 100

BEAUX ARTS

DER NERSESSIAN P. NERSES — Le dixième anniversaire de l'activité artistique de Mayda A. Mendikian 85

RECENSIONS

KURDIAN H. — *Martiros de Crimée.* Texte et étude, publiés par A. A. Martirossian (Erivan, 1958) 96

— — — Recueil de poèmes de Jean de Thelkouran, publié par l'Evêque N. Dzovakan (Jerusalem, 1958) 97

— — — Colophons de manuscrits arméniens du XV siècle. (IIe partie), publiés par L. S. Khatchikian (Erivan, 1958) 98

1843 - 1960
ՃԺԸ. ՏԱՐԻ

ԹԻՒ 3 - 4
ՄԱՐՏ - ԱՊՐԻԼ

ԲԱԶՄԱՎԷՊ

ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ~ ԳՐԱԿԱՆ ~ ԳԻՏԱԿԱՆ ~ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

Revue PAZMAVEB

CXVIIIe année, 1960, N. 3 - 4 Mars - Avril

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻ

ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒԱԿԱՆԸ ԵՒ ՊԱՐԱԳԱՆԵՐԸ

(Շար. տե՛ս «Բազմավէպ», 1959, Թ. 11–12, էջ 225)

Ս. ԳՐԻԳՈՐԻ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒԱԿԱՆԸ

Ցետ ծանօթանալու յունարէն նորագիւտ վարքին պատմածներուն՝ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի ձեռնադրութեան մանրամասնութիւններու շուրջ, այժմ կրնանք անցնիլ քննելու թէ ո՞ր թուականին պատահած է այս ամէնը, կռուան ունենալով հոն յիշուած անձերու եւ դէպքերու բոլոր պարագաները:

1. — Ամէնէն առաջ յիշենք Աթանագինէս վկային նշխարներուն Հայաստան փոխադրութիւնը՝ Յովհաննէս Մկրտչի նշխարներուն հետ: Թէեւ յայտնի կերպով ըսուած չէ թէ ուսկից առաւ Ս. Գրիգոր այդ նշխարները, բայց պատմութեան ընթացքը կը ցուցնէ թէ Սեբաստիոյ վրայէն՝ Պետրոս եպիսկոպոսէն ա-

ռած ըլլալու է. որովհետեւ այս վերջինս բարեկամ էր Աթանագինէսի, ինչպէս կը կարդանք ասոր վկայաբանութեան մէջ[94]: Սակայն սուրբին վկայարանը ո՛չ թէ Սեբաստիա, այլ անոր մօտ՝ Փիլաքթովէ գիւղին մէջն էր: Աթանագինէս վկային նշխարներուն Հայաստան գալուն տարակոյս չի կրնար ըլլալ. անոր յիշատակը Յովհաննէս Մկրտչի հետ միասին կը կատարուի մինչեւ այսօր: Աթանագինէս անունը գործածուած է Ս. Գրիգորի ընտանիքին մէջ. այսպէս, Ս. Յուսիկի որդին այդ անունը կը կրէր. նշան թէ այդ սուրբին հանդէպ յատուկ ջերմեռանդութիւն եւ սէր կար Լուսաւորչի ընտանիքին մէջ: Արդ, Աթանագինէս վկան (303ի) Յուլիս ամսու 17ին նահատակուած է կրակի մէջ այրելով, ըստ Ս. Բարսեղի եւ անոր հայերէն վկայաբանութեան[95]: Այս պարա-

---

94. Վարք եւ վկայաբանութիւն սրբոց, Վենետիկ, 1874, Ա. էջ 64:

95. Վարք եւ վկայաբանութիւն, անդ, էջ 67: *Մատենագիտական տեղեկութեանց համար հմմտ.* G. Garitte, Documents, p. 195. — *Աթանագինէսի նահատակութիւնը տեղի ունեցած է Դիոկղետիանոսի հալածանքներու ժամանակ, համաձայն անոր վկայաբանութեան:* (Տե՛ս Վարք, էջ 50): Դիոկղետիանոս 303–ին հանեց հակաքրիստոնէական հալածանքներու առաջին վճիռը. ուստի Աթանագինէսի նահատակութիւնը ամէնէն կանուխ այդ թուականին կարելի է դնել:

© National Library of Armenia